

УДК 327:913(4/9)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.39.15>

ГЕОПОЛІТИЧНИЙ КОД ДЕРЖАВИ У ПРОГНОЗУВАННІ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ

Наталія Лепська

*Запорізький національний університет,
факультет соціології та управління, кафедра політології
вул. Жуковського, 66, 69600, м. Запоріжжя, Україна*

У статті розглядається геополітичний код держави як одна із сучасних категорій геополітики. Автором надається концептуальне осмислення геополітичного коду (кодексу) держави відповідно до таких його визначень, як: 1) історично сформована на основі балансу національних інтересів багатовекторна система політичних відносин держави із зовнішнім світом, що забезпечує певний державний статус на світовому, регіональному та місцевому рівнях; 2) сукупність ключових уявлень мешканців країни та політичних еліт про своє місце у світі, зовнішньополітичну стратегію та національні пріоритети; 3) підґрунтя, необхідне щодо розроблення прогнозу геополітичного розвитку як будь-якої окремої держави, так і загалом політичних процесів на різних рівнях загального геополітичного простору. Пропонується розглядати геополітичний код держави з огляду широкого спектру вимірів простору – географічного, економічного, інформаційно-ідеологічного, інформаційно-кібернетичного, ментального тощо, адже саме такий підхід дозволяє комплексно проводити аналіз геополітичного потенціалу держави та його конвертацію в геополітичний статус.

Розглядається науковий доробок таких провідних дослідників геополітичного коду держави, як Дж. Геддіс, П. Тейлор, К. Флінт. Водночас підкреслюється, що концептуальне розуміння геополітичних кодів держав дозволяє проводити ґрунтовний аналіз глобального порядку денного, з яким стикаються країни, а також прогнозувати і визначати різноманітні варіанти зовнішньої політики, які здатні відпрацьовувати держави задля зміни своєї суб'єктності в геополітичних процесах на локальному, регіональному та глобальному рівнях. У підсумку доводиться, що в умовах силового переформатування загальної архітектури геополітичного простору і трансформації сучасного світоустрою геополітичний код з його потужною прогностичною складовою частиною є вагомим смислоутворюючим чинником забезпечення ефективної геополітичної стратегії держави.

Ключові слова: геополітика, геополітичний код, культурний код, геополітичний статус держави, прогнозування, геополітичне прогнозування.

Геополітична динаміка розвитку світового сьогодення демонструє вкрай стрімкі темпи зміни глобальної архітектури. Неймовірно швидко набуває безпрецедентної потужності Китай, кидаючи виклик світовій наддержавності США. Країни Європейського Союзу переосмислюють свою суб'єктність у світових політичних процесах і як колективного актора, і як окремих держав-гравців залежно від їхнього геополітичного потенціалу. Держави Індії-Тихоокеанського регіону змінюють свої пріоритети у взаємовідносинах із більш потужними членами світової спільноти. Країни Африки стають сьогодні полем геополітичної конкуренції практично всіх провідних гравців: і Сполучених Штатів Америки, і Китаю, які виборюють першість передусім у фінансово-економічному та військовому вимірах, а також деяких європейських країн, які всіяко активізують тут свою присутність, і Росії, яка в продовження зовнішньополітичних традицій СРСР намагається контролювати геополітичний простір африканського континенту. Україна поступово реалізовує політику «повернення» до Європи, інтеграції до європейських, євроатлантичних, а також

світових структур, тим самим стає своєрідним осердям зіткнення геополітичних інтересів Росії, США та країн Євросоюзу. Ці та численні інші процеси засвідчують змістові зсуви у світобудові, що аж ніяк не є випадковими, а навпаки, є наслідком імплементації геополітичної стратегії держав, одні з яких є більш потужними за своїм геополітичним статусом і відповідно до нього виражено діють, а інші – слабкіші – або ж намагаються зберегти хоч якийсь ступінь своєї суб'єктності, або ж вимушені підлаштовуватися під чужі геополітичні інтереси, або ж взагалі маргіналізуються.

Теоретичне обґрунтування та практична інструменталізація геополітичних інтересів держави фіксуються в геополітичному коді (або кодексі). Аксиоматичним є відомий вислів прем'єр-міністра Великої Британії Генрі Палмерстона в його зверненні до палати громад 1 березня 1848 року: «...У нас немає незмінних союзників, у нас немає одвічних ворогів. Лише наші інтереси незмінні та вічні, й наш обов'язок – дотримуватися їх...» [1]. І дійсно, саме державні інтереси становлять підґрунтя зовнішньополітичного курсу країни, а усвідомлення та подальша реалізація її геополітичного коду можуть змінити ставлення населення держави не тільки до оточуючого світу, але й до самих себе. Геополітичний код є своєрідним концентратом національних інтересів держави, дороговказом, який за умов точного визначення здатний стати точкою відліку в зміні її геополітичного статусу. Геополітичний код держави є основою її геополітичної доктрини як узагальненої системи фундаментальних установок, керівних принципів та імперативів стратегії держави в геополітичному просторі (світовому, у регіоні та щодо найближчих сусідів).

Зазвичай ми розуміємо поняття «код» як певну комбінацію символів, що «шифрує» сенс конкретної інформації. Водночас «code» з англійської – це кодекс, тобто звід певних систематизованих норм, законів і т. п., що регулюють якусь сферу діяльності. Поняття ж «геополітичного коду» є відносно новим в академічній царині вітчизняної геополітики. Його визначення поодинокі зустрічається в термінологічних та тлумачних словниках з геополітики. Один з них – словник-довідник з геополітики під ред. В. Дергачова – трактує геополітичний код у такий спосіб: «історично сформована на основі балансу національних інтересів багатовекторна система політичних відносин держави із зовнішнім світом, що забезпечує певний державний статус на світовому, регіональному та місцевому рівнях (наддержавна, регіональна держава і т. д.). Геополітичний код включає державні інтереси, ідентифікацію зовнішніх загроз і технологію їх усунення або нейтралізації. На основі геополітичного коду розробляються доктрини національної безпеки. Геополітичний код має аналогію з генетичним кодом, оскільки прагнення до існування власного суб'єктного утворення у світі є подібним до біологічного зростання організму» [2, с. 107]. Це визначення є стислим та до того ж доволі суперечливим. Так, контраверсійною є аналогія з генетичним кодом людини, оскільки в такому випадку геополітичний код держави має бути сталим, адже зміна геному біологічного організму, що зазвичай проводиться засобом штучного втручання, часто-густо призводить до створення вже зовсім іншого організму. Тому, екстраполюючи цю думку, зміна «геному» держави (геополітичного коду) – це формування вже якісно іншого політичного організму.

Утім, геополітичний код держави – це динамічний феномен. Він підлягає перманентному науково обґрунтованому аудиту та верифікації з огляду на геополітичну кон'юнктуру, що склалася на конкретний момент часу, і, таким чином, надає можливість прогнозувати і скеровувати подальшу діяльність держави як провідного суб'єкта світових геополітичних процесів. Доведення саме такого концептуального осмислення геополітичного коду держави як смислоутворюючого чинника в прогнозуванні як зовнішньої політики певної держави, так і загалом світової політики, і є *метою статті*.

Наукові розробки щодо геополітичного коду сьогодні знаходяться на стадії активного дослідницького пошуку. Найбільш ґрунтовні напрацювання належать Дж. Геддісу, П. Тейлору, К. Флінту, базові ідеї яких є відправними в подальших наукових розвідках щодо цього феномену. Американський дослідник Джон Геддіс, аналізуючи американську зовнішню політику часів Холодної війни, у своїй праці «Стратегія стримування» (1982 р.) використовував поняття «геополітичний код» для характеристики політики різних американських адміністрацій. Дж. Геддіс визначає геополітичний код як зашифровані геополітичні показники світових держав. Код регулює в геополітичних формулах реальні геополітичні інтереси тієї чи іншої держави, яка проводить зовнішню політику у своїх власних інтересах і поділі всього світу на друзів, ворогів, нейтралів [3]. Геддіс підкреслює, що геополітичний код як набір стратегічних припущень фокусує увагу уряду на інших державах у процесі формування своєї зовнішньої політики. Іншими словами, геополітичний код – комплексно та системно узагальнені геополітичні параметри світових держав. Такі коди, за Геддісом, включають: визначення державних інтересів; ідентифікацію зовнішніх небезпек, що загрожують цим інтересам; планування реакції на ці небезпеки і, нарешті, обґрунтування відповідної реакції. Геополітичне кодування фактично поділяє світ на друзів, ворогів і нейтралів. Це допомагає приймати стратегічні рішення. Геополітичний код – це немов би цеглина, яка вкладається у формування загальної будівлі світового порядку. Зміна уряду, звичайно, може змінити геополітичний код розвитку держави, але все одно базові стратегічні шляхи, як фундамент, залишаються незмінними. Кількість кодексів відповідає кількості держав. Тому формування кодексу кожної конкретної держави є унікальним процесом. Крім того, різні кодекси знаходяться в залежності один від одного, оскільки міжнародні відносини мають ієрархічний характер.

Пітер Тейлор, британський історик та спеціаліст з теорії міжнародних відносин та європейської дипломатії, розвинув концепт «геополітичний код» Дж. Геддіса і концептуально розширив його. На думку П. Тейлора, геополітичний код – це географічні основи зовнішньої політики держави, це картинка світу для певної країни, спосіб взаємодії цієї країни із зовнішнім світом. Кожна країна має свій код, який змінюється впродовж історії. Код включає кілька положень, які мають географічний сенс і є значущими для зовнішньої політики конкретної держави: визначення її національних інтересів, з'ясування сфер впливу, визначення відносин із сусідніми країнами, обґрунтування глобальних інтересів для цієї держави. Надалі має розроблюватися геополітична стратегія як набір практичних пропозицій для реалізації цілей, що визначені в геополітичному коді [4]. Сьогодні дослідники геополітики все частіше користуються концептом «геополітичний код держави» і звертаються до формування національних доктрин та зовнішньополітичних курсів саме через призму геополітичних кодів. Оцінка просторів за межами державних кордонів з точки зору їх стратегічної важливості і як потенційних загроз – це традиційне завдання геополітики, адже введення поняття «геополітичний код» дозволяє застосувати наднаціональний підхід і уникати політичної ангажованості.

Геополітичні коди є масштабними, їх величина залежить від рівня розвитку держави, її могутності та ієрархічного позиціонування у світі. Особливе значення для держави має її оточення, яке зазвичай або шукає вигоду, або конфліктує. За П. Тейлором, існує три територіальних рівні геополітичного коду: локальний, регіональний та глобальний. Тож кожна держава, безумовно, має свій локальний код, який відображає її відношення з державами-сусідами, тому проводиться оцінка відносин із ними. Регіональний код визначається для країн, які входять у певний регіон. Глобальний рівень геополітичного коду існує в тих держав, які мають глобальні амбіції світового панування, тому на цьому рівні

держава відпрацьовує певне уявлення про світ, розстановку сил у ньому та про свої дії щодо зміцнення глобального впливу, яке має бути легітимним. Впровадження такого глобального геополітичного коду світового лідерства вимагає і світового «наслідування». Будь-яка спроба іншої країни «створити» свій глобальний геополітичний код – це виклик світовому лідеру. Конкуренція Радянського Союзу та США в межах Африки, Карибського басейну, Близького Сходу та Азії під час Холодної війни є яскравим історичним прикладом протистояння двох глобальних геополітичних кодів.

Для якісного і точного визначення геополітичного коду держави варто брати до уваги певні індикатори, що засвідчують і територіально-просторовий рівень щодо геополітичного кодування, і геополітичний потенціал даної держави, і її взаємовідносини з іншими країнами (союзницькі, партнерські, конкурентні, суперницькі, ворожі), а також демонструють прогностичні можливості подальшого зміцнення геополітичної суб'єктності цієї держави. Серед таких індикаторів визначаються: економічний контроль геополітичних ліній (транспортні комунікації, газопроводи, торговельні шляхи тощо), розміщення військових та військово-морських баз, членство та участь у міжнародних альянсах, статус і кількість дипломатичних місій і т. ін. Крім того, істотний вплив на визначення геополітичного коду (і передусім стосовно демаркації країн на союзників та супротивників) мають такі чинники, як топологічний (географічне розташування), історико-культурний (культурно-ціннісна близькість, спільні історичні витоки тощо), ідеологічний (ідеологічна близькість), політичний (близькість політичних режимів), економічний (економічна привабливість та прагматизм) [5, с. 39–40]. На нашу думку, для визначення геополітичного коду держави варто брати до уваги багаторівневість спектру вимірів геополітичного простору, в межах яких відбувається розвиток сучасних держав як провідних акторів геополітики. Адже розвиток держав не обмежується лише територіально-географічним рівнем геополітичного простору, детермінантність якого визнавалася традиційною геополітикою. Сучасний геопростір розширюється принаймні за рахунок економічного, інформаційно-ідеологічного, інформаційно-кібернетичного, ментального та ін. рівнів. Саме такий підхід дозволяє комплексно проводити аналіз геополітичного коду держави, її геополітичного потенціалу та його конвертацію в геополітичний статус.

Геополітичний код держави складається впродовж її історії і еволюціонує разом із нею, визначається історично сформованим баченням світу, яке є в кожній державі. Дійсно, ще в давнину найбільші держави мали свої геополітичні коди. Наприклад, стародавні греки виділяли ойкумени – «заселену землю» і жорстко розділяли землі еллінів і землі варварів як два полюси ойкумени. Своя картина світу була у стародавніх римлян. В її центрі знаходилось Середземномор'я, далі слідував зовнішній внутрішньо континентальний пояс, що включав долини Рейну, Дунаю, Євфрату, Нілу.

Втім, сучасні держави лише відчасти наслідують традиційним, багатовіковим уявленням про своє місце та роль у світі, натомість пріоритет надають сьогоденним реаліям світової політики та новим геополітичним інтересам. Тому геополітичні коди не є чимось застиглим, вони постійно змінюються. Так, Японія тривалий час знаходилася у стані самоізоляції, підтримуючи лише обмежені відносини з Голландією, і тільки після реформ Мейдзі відкрилася світу, тим самим змінила свій геополітичний код. Або ж Росія, ігноруючи норми міжнародного права, намагається відновити для себе втрачений після розпаду СРСР глобальний рівень геополітичного коду. Зміни геополітичних кодів пояснюються зниженням (геополітичні проблеми Росії після розпаду СРСР) або підвищенням геополітичного статусу держави (як-от Китай та Індія активно включають у свій нинішній код глобальну компоненту).

Геополітичний код країни в критичній геополітиці має свою, дещо іншу, інтерпретацію. Він являє собою сукупність базових уявлень мешканців країни і політичних еліт про своє місце у світі, зовнішньополітичну стратегію та національні пріоритети. До уваги беруться саме базові ментальні установи, розуміння багатьох універсальних концепцій, без яких неможливо зрозуміти логіку поведінки держави на світовій арені в довгостроковій перспективі.

На думку одного з авторів такого підходу Коліна Флінта, геополітичний код країни – «це спосіб орієнтації цієї країни назустріч світу» [6, с. 55]. Разом із П. Тейлором він пропонує своєрідну модель геополітичного коду як пошук відповідей на такі п'ять питань [6, с. 56]: 1. Хто є нинішніми та потенційними союзниками? 2. Хто є нинішніми та потенційними ворогами? 3. Як зберегти нинішніх союзників та залучити потенційних? 4. Як протистояти нинішнім ворогам та запобігти появі потенційних? 5. Як пояснити ці чотири вибори населенню та міжнародній спільноті? До речі, останнє питання та відповідь на нього є найважливішим у сучасній світовій політиці. На це звертає увагу і К. Флінт: «Репрезентаційна геополітика є сутністю п'ятого елемента геополітичного кодексу. Якщо потрібно боротися з ворогами, основа ворожнечі повинна бути зрозумілою, а також необхідність усіх жахів війни повинна бути виправданою. Вороги зображуються як «варварські» або «зло», їхня політика «ірраціональна» в тому сенсі, що вони не бачать цінності чиєїсь політичної позиції, а їхня позиція є «непохитною», тобто війна є єдиним ресурсом <...> Ці уявлення призначені для конкретної ситуації, але засновані на історіях, закладених у національних міфах, які є легкодоступними для широкого загалу питань» [6, с. 58]. Таке твердження доводить важливу думку про те, що геополітичний код у певному сенсі моделюється, його складники можуть гнучко підлаштовуватися під зміну кон'юнктури світової політики.

На наш погляд, у цьому контексті доречно звернути увагу на концепт «культурного коду», що розроблений Клотером Рапайєм, котрий трактує його як певну систему образів, яка склалася щодо будь-чого (протягом тривалого часу) та емоційно закріпилася в ментальних структурах людини. Кожна культура має свої культурні коди до одних і тих самих речей, явищ тощо, і в сукупності різні коди формують таку систему координат, яка й визначає шлях розвитку кожної культури. К. Рапай зазначає, що «зафіксований образ та код – це як замок і шифр до нього <...> Дешифрування широкого спектру вражень <...> допомагає нам відповісти на одне з найважливіших питань: що змушує нас діяти саме так? Розуміння культурних кодів забезпечує нас чудовим новим інструментом <...>, за допомогою якого ми можемо вивчити себе та свою поведінку. Воно перевертає наше уявлення про світ, змінює наші погляди на все довкола» [7, с. 21]. Тож геополітичний код країни (якщо інтерпретувати його з точки зору критичної геополітики) має однією зі своїх підвалин і культурний код, який орієнтує те або інше суспільство самоусвідомлювати себе в унікальний спосіб і звідси вибудовувати відповідне світосприйняття, моделювати стратегію позиціонування себе серед інших учасників світової спільноти.

На наш погляд, геополітичний код держави на засадах культурного коду її народу є дещо тотожним національній ідеї. Крім того, з цієї позиції геополітичний код держави є основою її геополітичної візії, оскільки виявляє національні інтереси країни, з'ясовує її геополітичний потенціал та чинники, що впливають на прийняття урядом країни проактивних геополітичних рішень, та, врешті-решт, надає можливість спрогнозувати напрями розвитку держави на коротко-, середньо- та довгострокову перспективу з урахуванням можливих змін у світовій архітектурі.

У цьому контексті науковий інтерес викликає аналіз геополітичного коду Італії, автор якого Джованбаттіста Варріккьо [8]. Італійський дослідник визначає основні

особливості італійського геополітичного коду саме як образу, відштовхуючись від якого, дана країна ідентифікує себе у світі. Автор доводить, що Італія сформувала свій власний підхід до міжнародних відносин, урахуваючи події історії Італії та особливості сучасної геополітичної орієнтації країни, які відображені в офіційних стратегічних документах Італії і спираються на позиціонування її як країни-засновника ключових регіональних об'єднань. Дж. Варріккьо підкреслює, що для геополітичного коду Італії найважливішими є таких три чинники: євроатлантичний та євро-середземноморський виміри (розуміються не як географічні райони, а як політичний простір спільних цінностей свободи, добробуту, миру, розвитку), а також установа дружніх стосунків з більшістю міжнародних суб'єктів, зокрема й з аутсайдерами, тим самим уникаючи дуалізму «свій-чужий». Автор наголошує, що не дарма академічний світ закріпив за Італією репутацію країни, що впроваджує «дипломатію дружби». Таким чином, конструктивний підхід Італії до усвідомлення свого геополітичного коду дозволив їй позиціонувати себе як надійного геополітичного партнера з багатьма світовими державами, країнами поза західними регіональними блоками і навіть тими, хто протиставляє себе Заходу. Італійський геополітичний код фокусується саме на образі країни, що враховує масштаб (регіональний рівень геополітичних інтересів і впливу Італії) та орієнтацію (євроатлантичний і євро-середземноморський виміри).

Таким чином, ми розглянули два підходи концептуального осмислення геополітичного коду (кодексу) держави. За Дж. Геддісом, геополітичний код – це історично сформована на основі балансу національних інтересів багатовекторна система політичних відносин держави із зовнішнім світом, що забезпечує певний державний статус на світовому, регіональному та місцевому рівнях. Іншу операціоналізацію геополітичного коду пропонують П. Тейлор (хоча частково він розділяє позицію Дж. Геддіса) та К. Флінт, за якими геополітичний код – сукупність ключових уявлень мешканців країни та політичних еліт про своє місце у світі, зовнішньополітичну стратегію та національні пріоритети. На наш погляд, необхідно розширити розуміння геополітичного коду, розглядаючи його разом із тим і як підґрунтя, необхідне щодо розроблення прогнозу геополітичного розвитку як будь-якої окремої держави, так і в цілому політичних процесів на різних рівнях загального геополітичного простору. Адже основна місія геополітичного коду якраз і полягає саме в його прогностичному інструментарії, покликаному надавати стратегічну оптику для тієї чи іншої держави задля упередження небажаних геополітичних процесів, ситуацій, подій та, навпаки, забезпечення бажаного результату. Але, з іншого боку, важливо, що і сам прогноз може слугувати основою для перегляду геополітичного коду держави. Доречним прикладом тут слугує наведений К. Флінтом звіт Національної ради з розвідки (2005 р.) «Картографування глобального майбутнього на 2020 рік: доповідь Національної розвідувальної ради США», який сам по собі не є геополітичним кодом, а є радше аналізом існуючого на той час – у звіті група аналітиків надала кілька прогностичних сценаріїв, що забезпечують підґрунтя для оновлення існуючого геополітичного коду США. Як підкреслює К. Флінт, у цьому звіті сценарії репрезентації та ідентифікації загроз розмиті у вигаданому представленні потенційних небезпек і ворогів, але ж ці сценарії – які становлять основу оновленого геополітичного коду США – можуть керувати реальною політикою [6, с. 60]. Отже, таке концептуальне розуміння геополітичних кодів держав дозволяє проводити ґрунтовний аналіз глобального порядку денного, з яким стикаються країни, а також прогнозувати і визначати різноманітність варіантів зовнішньої політики, які здатні відпрацювати держави задля зміни своєї суб'єктності в геополітичних процесах на локальному, регіональному та глобальному рівнях. Більше того, в умовах силового переформатування загальної архітектури геополітичного простору та трансформації

сучасного світоустрою геополітичний код з його потужною прогностичною складовою частиною є вагомим смислотворюючим чинником забезпечення ефективної геополітичної стратегії держави.

Список використаної літератури

1. Виноградов В. Лорд Пальмерстон в европейской дипломатии. *Новая и новейшая история*. 2006. № 5. С. 21–24.
2. Дергачев В.А. Геополитический словарь-справочник. Киев : КНТ, 2009. 592 с.
3. Gaddis J.L. *Strategies of Containment: a critical appraisal of postwar American national security policy*. New York : Oxford University Press, 1982. 534 p.
4. Taylor P.J. *Political Geography. World-economy, Nation-state and Locality*. L., 1989. 121 p.
5. Туровский Р.Ф. Политическая география : учебное пособие. Москва ; Смоленск : Изд-во СГУ, 1999. 381 с.
6. Flint C. *Introduction to Geopolitics*. London ; New York : Routledge, 2006. 257 p.
7. Рапай К. Культурный код: Как мы живем, что покупаем и почему : пер. с англ. Москва : Альпина Бизнес: Букс, 2008. 167 с.
8. Varricchio Giovanbattista. *The Italian Geopolitical Code. Сравнительная политика*. 2018. № 2. С. 133–139.

THE GEOPOLITICAL CODE OF A STATE IN THE FORECASTING OF GLOBAL POLITICS

Nataliia Lepska

*Zaporizhzhia National University,
Social Sciences and Public Administration faculty
Zhukovsky str., 66, 69600, Zaporizhzhia, Ukraine*

This article aims to examine the geopolitical code of a state as one of the modern geopolitical categories. The author presents a conceptual understanding of the geopolitical code of the state according to its definitions, such as 1) the multi-vector system of the state's political relations with the external world, which is historically formed based on national interests' balance and determines the certain status of the state at global, regional and local levels; 2) a set of the key ideas that a country's residents and political elites have about their place in the world, foreign policy strategy, and national priorities; 3) the necessary foundation regarding making a forecast for geopolitical development, whether it is a separate state or political processes at different levels of the general geopolitical space as a whole. It is proposed to examine the geopolitical code of the state in a wide range of space dimensions – geographic, economic, information-ideological, information-cybernetic, mental, etc. Thus, this approach allows conducting analysis of the state's geopolitical potential and its conversion into geopolitical status in a complex way.

The scientific works of distinguished researchers of the geopolitical code of the state are considered, such as J. Gaddis, P. Taylor, and C. Flint. At the same time, it is emphasized that the conceptual understanding of states' geopolitical codes allows conducting a deep analysis of the global agenda, faced by countries. Also, forecasting can be provided and the variety of foreign policy options determined, which states can use to change their subjectivity in geopolitical processes at the local, regional and global levels. In the conclusion, it is proved that in the conditions of forced reformation of the geopolitical space general architecture and transformation of the current world order, the geopolitical code with its powerful forecasting part is a significant and meaningful factor of providing an effective geopolitical strategy for the state.

Key words: geopolitics, geopolitical code, culture code, the geopolitical status of a state, forecasting, geopolitical forecasting.